

Islam och vetande

Originaltext: Abdul Aziz Kamel
Översättning: Linnea Andersson

En av de största frågorna i vetandets historia (I'Im) är vetandets relation till religion, en relation som i olika länder, vid olika tidpunkter har varit negativ och ibland antagonistisk. Det är ingen tvekan om att en grundlig undersökning skulle vara av högsta värde. I sammanhanget är det väsentligt att understryka islams positiva attityd gentemot vetande.

Den vers i Koranen som Allah (Hyllning och ära till Honom) först uppenbarade för Profeten (Allahs Frid och Välsignelse vare med honom) är den som säger:

Läs i din Herres namn, Han som skapat - skapat människan av en fastvuxen grodd! Läs, ty din Herre är den mest frikostiga, som har lärt pennans bruk, lärt människan vad hon ej visste!

(Koranen 96:1-5)

Den som läser måste göra det i Allahs (Hyllning och ära till Honom) namn Skaparen, som förde människan vidare ut ur en klump, så liten, knappt synbar, och som sedan lyfte honom över sitt skapelseverk och gav henne förmågan att söka vetandets hemligheter.

Mänskligheten har i sin helhet färdats på denna långa väg, utan hänsyn till varandra. Men enligt det islamiska konceptet skall vetandet utövas i Allahs (Hyllning och ära till Honom) namn, inte i passionen eller förbittringens namn eller i kraft av anhängarkänslor grundade på färg eller ras. Islam besitter kunskap förvissad om helighet, och ingen människa bör använda det för sin egen upphöjelse i utövande av något syfte oförenlig med rättvisa, eftersom rättvisa är ett av Allahs kännetecken.

Ljuset av kunskap är starkare än himlakropparnas ljus

Precis som Allahs (Hyllning och ära till Honom) har ärat kunskap i Islam så har Han hedrat dess instrument. Det första som Allah (Hyllning och ära till Honom) svor vid i Koranen och därigenom hedrat det, var pennan, med orden: "Vid pennan och det som nedtecknas " 68: I Det andra Han svor vid var, som vi ser av orden, själva skrivandet. Kronologiskt förekommer denna ed ännu tidigare i Koranen än eden av de stora himlakropparna som upplyser universum, som solen, månen och stjärnorna. Koranen ger alltså ljuset av kunskap företräde framför ljuset av himmelska sfärer!

Koranen nämner termen "kunskap" (I'Im) och dess härledningar, ungefär 850 gånger i samband med Allah (Hyllning och ära till Honom), Hans Budbärare och människorna.

Allah (Hyllning och ära till Honom) påbjöd Profeten (Allahs Frid och Välsignelse vare med honom) att åkalla Honom med orden: "Säg, O Herre öka min kunskap". Al-Qurtubi förklarar detta: "Om det fanns någonting mer upphöjt för Allah än kunskap, hade Han då påjudit Profeten (Allahs Frid och Välsignelse vare med honom) att be Honom om det när Han befallde honom att åkalla Honom."

Av detta skäl kallar Skaparen människorna att tänka på universum och att komma underfund med dess hemligheter:

"I skapelsen av himlarna och jorden och i nattens och dagens förändring, finns där verkliga Tecken för män av förståelse. De som kommer ihåg Allah när de

står, sitter och liggandes på sidan och begrundar på skapelsen av himlarna och jorden"

(Koranen 3:190-191)

Av samma skäl satte Profeten (Allahs Frid och Välsignelse vare med honom) de lärda männens bläck på samma nivå som martyrernas blod.

Gå ut i världen ...

Det är inte tillräckligt att förbli tänkandes på den plats där man bor; vi är även ålagda att vara aktiva, att ägna oss åt våra studier i andra länder och att forska i människans historia:

"Säg: gå ut (och se er om) på jorden och ge akt på allt som visar) att Gud har frambragt den första skapelsen; en gång skall Han låta allt födas på nytt i den sista skapelsen.

(Koranen 29:20)

Vi får också veta:

"Före er tid har (andra seder och levnadsmönster (följts och) avlöst dem, som förut varit rådande. Gå därför ut (och se er om) i världen och ge akt på (spåren som visar) vad slutet blev för dem som förnekade sanningen."

(Koranen 3:137)

Hela universum - himlarna, jorden och alla dess naturfenomen ger verkligen anledning till både eftertanke och tro:

"I skapelsen av himlarna och jorden, i växlingen mellan natt och dag, i skeppen som plöjer haven (lastade) med det som är till nytta för människorna, i regnet som Gud sänder nedför att därmed ge nytt liv åt den jord, som varit död, och låta djur av alla de slag sprida sig över den, i vindarnas och molnens rörelser, drivna mellan himmel och jord i bestämda banor, ligger förvisso budskap till människorna, som vill bruka sittförstånd."

(Koranen 2:164)

"Och det är Han som har gjort stjärnorna, så att ni med deras hjälp kan finna vägen genom de djupa mörkren över land och hav: Vi har framställt (Våra) budskap fast och klart till båtнад för de insiktsfulla. Och Han har låtit er uppstå

av en enda varelse och (har fastställt för ert liv) ett mål och (anvisat) en plats som ert sista vilorum, Vi har framställt (Våra) budskap fast och klart till båtnad för dem som vill förstå. Och det är Han som har låtit regn falla från skyn; därmed har Vi skapat all växtlighet och därur frambringat ängarnas gräs. Ur detta låter vi axbärande säd uppstå, och (låter) dadelpalmens blomkolvar bli till lätt åtkomliga klasar av dadlar, Och (Vi låter) vingårdar uppstå och olivlundar och granatäppelträd, (alla i grunden) lika varandra och dock olika. Betrakta dessa frukter, hur de tar form och hur de mognar! I allt detta ligger förvisso budskap till människor som vill tro"

(Koranen 6:97 - 99)

Mitt i denna stora mängd av naturliga och mänskliga underverk, som Han manar till tanke och tro, samtidigt som de utgör ett bevis på Allahs kraft, fortsätter Han:

"Och till Hans under hör skapelsen av himlarna och jorden och den mångfald av språk och hudfärg, som kännetecknar ert släkte. I detta ligger förvisso budskap till de insiktsfulla"

(Koranen 30:22)

Både dogmatiska och vetenskapligt, anser Islam att skillnader i hudfärg och skillnader i språk likt alla andra naturliga och mänskliga underverk i detta mäktiga universum helt enkelt är ett tecken på den Gudomliga Kraften:

"Prisad vare Han i sin härlighet, som har skapat allt vad jorden frambringar, människorna själva och det varom de saknar kunskap, i motsatspar"

(Koranen 36:36)

Islamisk vetenskapsteori, den första i världen

Islams attityd till vetande och sakliga studier av naturfenomen, inklusive skillnader i hudfärg har sin motsvarighet i den vetenskapliga grundsynen som kännetecknar alla Islams riktningar som är värda namnet.

Det har bevisats att denna metod, som vanligtvis tillskrivs Francis Bacon (1555-1626), redan hade tillämpats flera århundraden tidigare av Ibn AlHaitham och andra muslimska lärda, vilkas noggranna och systematiska samling och utredning av data, bevisar deras logiska och erfarenhetsmässiga vetenskapsteori.

Ikhwan Al-Safa's sjunde epistel (från ca år 900) ger exakta regler för vetenskaplig undersökning som baseras på nio kännetecken eller frågor:

1. Finns det? Existerar föremålet eller inte?
2. Vad är det (dess verkliga innersta)?
3. Hur stort är det?
4. Vad är dess karaktär?

5. Av vilken sort/klass är det
6. Var är det?
7. När är det?
8. Varför är det?
9. Vad/Vem är det?

Muslimska lärda höll det logiska tänkandet åtskilt från experiment som inte kunde leda någonstans och följaktligen kombinerade det teoretiska med det erfarenhetsmässiga. Deras intresse att uppfinna vetenskapliga och experimentella instrument, bekräftade ofta resultaten av tidigare utredningar.

I denna vetenskapliga metod följde de Allahs Ord, när Han manar oss att söka bekräftelse före beslut och ställningstagande:

"Befatta dig inte med det, varom du skanar all kännedom; ditt öra och ditt öga och ditt hjärta skall avfordras räknenskap härför (på Domens dag)"

(Koranen 17:36)

Jabir ibn-Hayyan (120-210 E.H.) manade sina elever att experimentera och inte lita på någonting annat. Han betonade nödvändigheten av noggranna observationer och försiktighet och varnade dem för att dra förhastade slutsatser:

"Er första plikt är att genomföra experiment; den som inte gör det, skall inte nå den högsta rang av perfektion, och, min son, du måste experimentera för att uppnå kunskap. Lärda män är inte glada över ett stort antal nya ämnen och uppfinningar, utan över deras harmoniska, välmätta kvalitéer och egenskaper, så du måste ha överseende, vara tålmodig och noggrann; gå i naturens fotspår, för kvalitén som du söker i varje föremål är medfött i dess natur."

Islam kräver ordning och saklighet i forskning; resultaten av en sådan forskning respekteras, och vi kan gå så långt som att anse detta vara den del av den Gudomliga uppenbarelsen;

"Vi skall låta dem se Våra tecken vid horisonten och inom dem själva, ända tills dess (uppenbarelsens) Henning står klar för dem. Ar det då ej tillräckligt för dem (att veta), att din Herre är vittne till allt som sker?"

(Koranen 41:53)

För ytterligare information om Islam besök:

På svenska:

www.islamguiden.com
www.al-ibadah.com
www.bilal.se
www.islam.se
www.hikma.se
www.islamiska.org
www.moslim.se
www.barnskolan.com
www.islam-svarar.se
www.islamiska.org
www.detgoda.se
www.silom.se

På engelska:

www.islam-guide.com
www.discoverislam.com
www.evolutiondocumentary.com
www.harunyahya.com
www.beconvinced.com
www.sultan.org
www.islaam.com
www.islamway.com
www.islamonline.net
www.islamweb.net
www.thisistruth.org
www.islamicweb.com
www.islamic-awareness.org

På finska:

www.islamopas.com

På kurdiska:

www.dangiislam.org

På arabiska:

www.islamway.com
www.islam-qa.com
www.sultan.org
www.islamweb.net
www.islamonline.net
www.al-islam.com

På persiska:

www.ahlesonnat.net

På många andra språk:

www.al-islam.com
www.islam-qa.com